

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	16 december 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-2179	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	823BCF85	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	26 november 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen 4: Voorgestelde maatregelen 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Eikensteeg 13 in Maartensdijk

Op 26 november 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Ecoresult B.V. namens Eyckenstein Natuur Beheer B.V., voor de locatie Eikensteeg 13 in Maartensdijk (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-2179.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹ ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis voor de periode van 1 april 2022 tot en met 1 april 2027.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het gedeeltelijk slopen en nieuwbouw van schuren binnen het plangebied. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 april 2022 tot en met 1 april 2027.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 7 december 2021 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) **Afweging van andere bevredigende oplossingen**

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie: "Een alternatieve locatie voor dit project is geen optie, omdat het gaat om sloop/nieuwbouw binnen een bestaand boerenbedrijf op een beschermd landgoed. Het is ook niet wenselijk om een extra schuur op het terrein te realiseren en de oorspronkelijke schuur te behouden voor de aanwezige vleermuis. Ook de slechte bouwkundige staat speelt een belangrijke rol in deze keuze. Daarnaast is hier ook niet voldoende ruimte voor binnen het huidige perceel. Uitwijken naar een andere locatie op het landgoed is ook niet mogelijk door de beschermde status, en is ook niet wenselijk. Een alternatieve locatie is derhalve voor dit project niet van toepassing."

Inrichting en werkwijze: "In het huidige project zal een deel van de bestaande veeschuur gesloopt worden en uitgebreid worden. Renovatie van de bestaande schuur is niet wenselijk. Deze is oud, klein en bouwkundig niet rendabel om op te knappen. De gewenste doelstellingen zouden in dit geval niet behaald worden. Dit zou dus geen goede lange termijn-oplossing zijn. Qua inrichting zijn er ook geen alternatieven. Daarnaast zou renovatie geen garantie zijn dat de verblijfplaats in dit geval wel behouden zou kunnen worden. Ten slotte is er reed eens bouwblok gedefinieerd en daar past enkel op de nu ingerekende manier de nieuwe huisvesting in."

Voorafgaand aan de sloop zijn echter alle mitigerende maatregelen functioneel. De aanwezige voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt waardoor doden of verwonden van individuen is uitgesloten. Door het treffen van deze maatregelen wordt voorkomen dat er schadelijke effecten ontstaan op (individuele van) de aangetroffen beschermde soorten. De huidige werkwijze is daarom het meest optimaal. Er zijn in ecologisch opzicht geen werkwijzen die gunstiger zijn."

Planning: "In de uitvoeringsplanning is al rekening gehouden met de aangetroffen ecologische waarden. De huidige verblijfplaats wordt buiten de kritische periode ongeschikt gemaakt, en op dit moment zijn er al alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving functioneel. Gefaseerd ontwikkelen is voor het voorliggende project niet rendabel, gezien de zeer beperkte omvang. Een alternatieve, nóg meer gunstige planning is voor dit project dus niet van toepassing."

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) **Belangenafweging**

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U geeft hierover het volgende aan:

"Landgoed Eyckenstein is een complex rijksbeschermd buitenplaats. Dit betekent dat het geheel bijzonder is en als zodanig in standgehouden moet worden^a. Eyckenstein is, dankzij zijn oude oorsprong en hoge cultuurhistorische waarde van het gehele ensemble, opgenomen in de startlijst. Diverse onderdelen van Eyckenstein zijn als rijksmonument aangewezen, onder andere het voormalig vroeg 19^e -eeuwse hoofdgebouw in neoclassicistische stijl, de historische tuin- en parkaanleg in landschapsstijl naar ontwerp van de tuinarchitect Springer, het koetshuis, de tuinmanswoningen en de dienstwoning^b. Rijksmonumenten zijn het behouden waard, en eigenaren hebben een wettelijke verplichting om deze goed te onderhouden om de monumentale waarde te kunnen behouden^c. Deze plicht tot onderhoud heeft betrekking op rijksmonumenten, ok als dat een tuin, een park of in dit geval het gehele agrarische terrein is. Het gaat erom de hoofdstructuur van het groene monument in stand te houden. De boerderij op het

^a <https://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl/monumenten/510528>

^b https://debilt.raadsinformatie.nl/document/6705901/1/CultuurhistorischeWaardenkaart_Bijlage1a_-_Waardenkaart_Toelichting

^c <https://www.cultureelerfgoed.nl/publicaties/publicaties/2018/01/01/waarom-het-belangrijk-is-uw-rijksmonument-te-onderhouden>

landgoed is een belangrijk onderdeel binnen de structuur van het landgoed. Het goed functioneren van het bedrijf is echter wel een belangrijke voorwaarde om deze in de toekomst te kunnen behouden. Het niet duurzaam functioneren van de boerderij kan mogelijk een negatief effect hebben op het voortbestaan binnen het bedrijf. De veeschuur op de boerderij is echter momenteel niet toereikend voor de huidige veestapel binnen het bedrijf. Dit maakt het dat de bedrijfsvoering op dit moment niet meer rendabel is, wat economisch onwenselijk is en dus het bestaan van de agrarische componenten binnen het landgoed in gevaar brengt. Door de bouw van de nieuwe grotere schuur wordt dit probleem verholpen. Er zal weer plaats zijn voor de gehele veestapel, en zal de bedrijfsvoering weer rendabel worden. De agrarische component van het landgoed kan hiermee in de toekomst weer rendabel worden. De agrarische component van het landgoed kan hiermee in de toekomst weer gewaarborgd worden waardoor er aan de wettelijke richtlijnen wordt voldaan. Door behoud van de functie van de boerderij is er geen risico meer dat de cultuurhistorische waarde van het landgoed als geheel in gevaar meer komt."

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk redenen van economische aard. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soort.

c) Ecologische beoordeling gewone dwergvleermuis

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soort

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er is één paarverblijfplaats vastgesteld in de grote schuur aan de oostgevel op de kopse kant, de invliegopening bevindt zich achter de houten dakrand of onder het dak. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kan een individuele winterverblijf niet worden uitgesloten. Een kaart met de locatie van de aangetroffen verblijfplaats is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Landelijk

De gewone dwergvleermuis wordt door het hele land heen waargenomen en is een algemeen voorkomende soort, zeker in stedelijk gebied. De landelijke populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren, de gewone dwergvleermuis is in ons land zeer algemeen en niet bedreigd en wordt vrijwel altijd aangetroffen bij inventarisaties rondom gebouwen. De huidige landelijke staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis wordt dan ook beoordeeld als gunstig, mits er landelijk voldoende mitigerende maatregelen worden genomen.

Regionaal

Kijkende naar de verspreiding van de gewone dwergvleermuis is te zien dat de populatie gewone dwergvleermuisen in grote lijnen evenredig is met de rest van het land. De soort komt wijd verspreid voor (in vrijwel elk atlasblok). Het is zeer onwaarschijnlijk dat er geïsoleerde vleermuispopulaties zijn, en de vleermuisen die aangetroffen zijn in het plangebied in Maartensdijk zullen onderdeel zijn van een groter netwerk van populaties van gewone dwergvleermuisen in de provincie Utrecht. Ondanks dat er geen regionale trend bekend zijn voor gewone dwergvleermuis, kan op basis hiervan worden aangenomen dat de regionale staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis in lijn ligt met de landelijke staat van instandhouding, en kan worden beoordeeld als gunstig, mits er voldoende mitigerende maatregelen worden genomen.

Lokaal

In de omgeving van Maartensdijk is er maar zeer beperkt onderzoek gedaan naar gewone dwergvleermuis waardoor er maar een beperkt aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis bekend zijn. Maar dit lijkt een waarnemerseffect te zijn. In de vleermuistransecttelling die in 2017 op de Dorpsweg, welke vlakbij het plangebied ligt, uitgevoerd zijn namelijk wel vele waarnemingen van gewone dwergvleermuis gedaan. In combinatie met de waarnemingen die gedaan zijn tijdens het onderzoek voor het plangebied is de verwachting dat er op dit moment een gezonde populatie gewone dwergvleermuis aanwezig is.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soort

Door de werkzaamheden wordt er één paarverblijfplaats, welke mogelijk ook gebruikt wordt als mild winterverblijf, van de gewone dwergvleermuis vernield, wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. De genomen maatregelen volgen de richtlijnen en voorwaarden genoemd in de beschikbare Kennisdocumenten en de meest actuele kennis. Op dit moment zit de vormgeving van de nieuwbouw nog in de ontwerpfase en is het nog niet mogelijk de permanente mitigatie exact aan te geven. Het type permanente voorzieningen dat toegepast gaat worden betreft het plaatsen van inbouwstenen. In totaal worden er vier permanente voorzieningen gerealiseerd.

Wij gaan akkoord met de voorgestelde maatregelen. De maatregelen zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Ecoresult B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente De Bilt.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn. Indien het voor dit specifieke project niet mogelijk is om de werkzaamheden twee weken voorafgaand aan de start hiervan te melden, moet contact worden opgenomen met de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl of 030-7023300.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige² op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.

² Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

10. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 6 van het activiteitenplan van 26 november 2021 (zie bijlage 4) moeten worden opgevolgd.
11. De permanente voorzieningen en de plaatsing ervan, dienen voor de plaatsing ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de provincie Utrecht. Na goedkeuring van de provincie kunnen de permanente voorzieningen geplaatst worden.

Na afloop van de werkzaamheden

12. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

(bron: "Nader onderzoek vleermuizen, huismus, steenuil en marterachtiger in het kader van de Wet natuurbescherming" door Ecoresult van 3 september 2021)

Bijlage 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen

Afbeelding 6: Waarnemingen van gewone dwergvleermuis en waargenomen gedrag. Kaarthron: Openstreetmaps

Type verblijfplaats	Individueen	Datum	Locatie/Gevel	Locatie / Opmerkingen
Paarverblijfplaats		15-09-20	Grote schuur, Oostgevel (kopse kant)	Achter houten dakrand of onder dak
Paarverblijfplaats		15-09-20	Boerderij Maartensdijkseweg 13, Noordgevel	In de noordelijke kopgevel

Tabel 4: De locaties van de aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis binnen en buiten het plangebied. Met grijs aangegeven de vaste rust- en verblijfplaatsen buiten het plangebied.

(bron: "Nader onderzoek vleermuizen, huismus, steenuil en marterachtiger in het kader van de Wet natuurbescherming" door Ecoresult van 3 september 2021)

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

6 Maatregelen

6.1 Algemeen

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden wordt permanent weggenomen:

- 1 paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis, die mogelijk ook functioneel is als winterverblijfplaats voor één of enkele dieren.

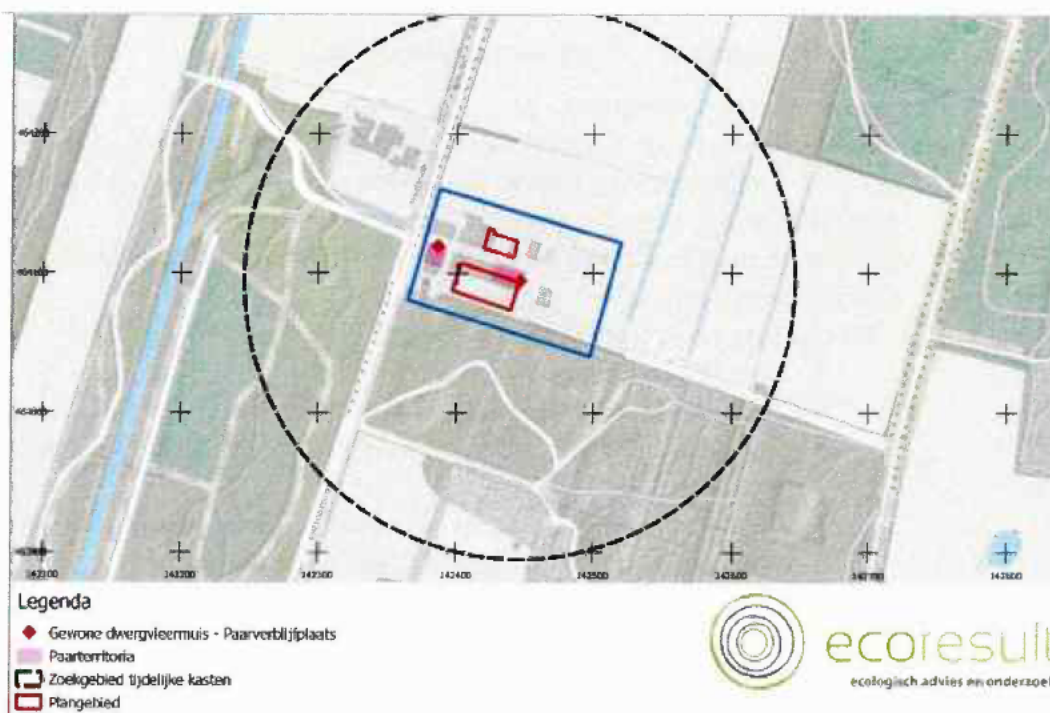
Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk om de functionaliteit van het gebied te blijven behouden.

- De mitigerende maatregelen dienen in samenspraak met de opdrachtgever verder uitgewerkt te worden en concreet te worden beschreven in een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde onder de betrokken bekend te zijn en aanwezig te zijn.

6.2 Maatregelen voorafgaand aan de werkzaamheden

6.2.1 Tijdelijke verblijfplaatsen

- Voor elke verblijfplaats dienen er 4 alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd. Omdat er 1 verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn aangetroffen, zijn er in totaal 4 tijdelijke verblijfplaatsen gerealiseerd.
- De kasten worden uiterlijk 15 februari 2022 geplaatst om te kunnen voldoen aan de gewinningstijd (6 maanden voor de start van het eerstvolgende paarseizoen na de start van de werkzaamheden).
- Het type kasten wat is opgehangen is ANS-1 Batbox vleermuiskast 'Mark' of vergelijkbaar.
- De exacte locaties voor de tijdelijke kasten zijn op dit moment nog niet bekend, maar zullen worden bepaald in samenspraak met een deskundig ecoloog.
- De locaties worden gekozen op basis van de richtlijnen in het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis¹⁰:
 - De kasten dienen op maximaal 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats te worden gerealiseerd.
 - De kasten dienen op ten minste 3 meter hoogte op gebouwen worden gerealiseerd.
 - De kasten dienen op meerdere oriëntaties te worden gerealiseerd om meerdere microklimaten te creëren.
 - De kasten dienen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te hangen.
- De tijdelijke kasten moeten functioneel zijn voor de periode waarin zij worden ingezet (schoon met een vrije aanvliegroute). Dit houdt in dat de kasten minimaal 1 keer per jaar worden gecontroleerd op functionaliteit. Wanneer de functionaliteit verstoord is dient de functionaliteit te worden hersteld.

Afbeelding 7: Zoekgebied voor de tijdelijke kasten; Kaartbron: OpenTopo

6.2.2 Ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen

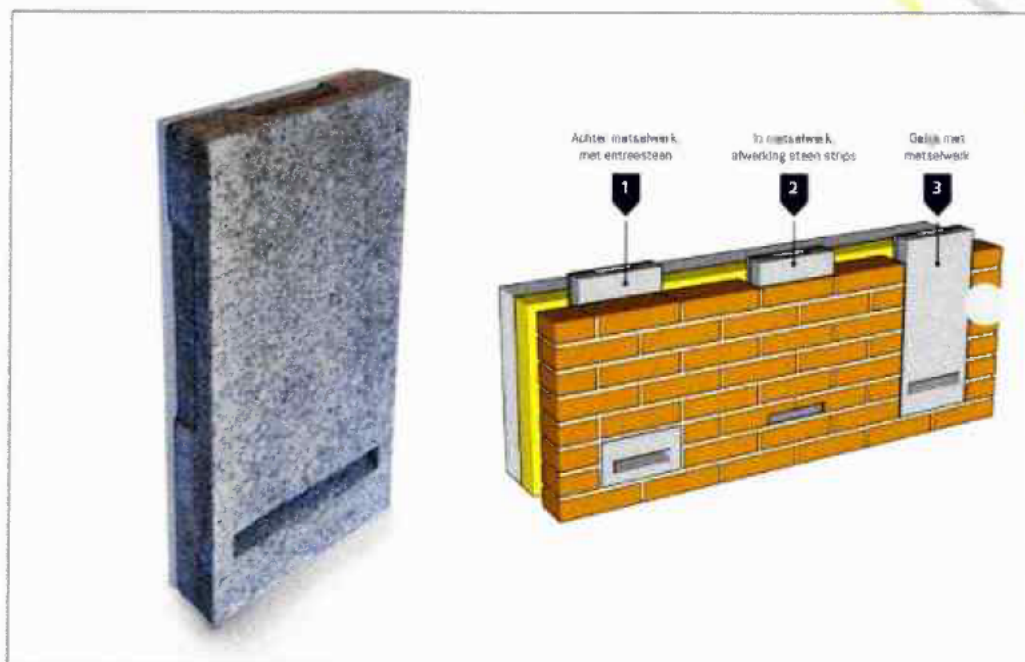
- Het ongeschikt maken van de verblijfplaats dient plaats te vinden in de periode 1 april – 15 juli – 1 oktober – 15 oktober. Dit is buiten de kritische periode van winterslaapen het paarseizoen. Het kritische kraamseizoen is voor dit plangebied niet relevant. Er is geen kraamkolonie aangetoond in dit plangebied. Daardoor kan ook deze periode gebruikt worden om de bebouwing ongeschikt te maken.
- Het ongeschikt maken van bebouwing voor vleermuizen wordt gedaan door:
 - De voor vleermuizen geschikte locaties De dakrand wordt dicht gemaakt met een combinatie van exclusionflaps, weringsborstels en rondschuim. Op elke afzonderlijke locatie wordt ten minste 1 exclusionflap geplaatst (op inzicht van een deskundig ecooloog). Op deze manier kunnen de vleermuizen de verblijfplaats wel verlaten, maar niet meer terug in.
- De voorzieningen voor het ongeschikt maken worden ingezet voor ten minste 5 dagen. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn.
- Ten minste 5 dagen na het ongeschikt maken, en voor de start van de werkzaamheden vindt er een controle met behulp van batdetector plaats;
 - Wanneer er wel nog vleermuizen worden aangetroffen dient de bebouwing verder ongeschikt gemaakt te worden op aanwijzing van de begeleidend ecooloog.
 - Als vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen afwezig zijn, dan kan er gestart worden met de werkzaamheden.

6.3 Maatregelen ten tijde van de werkzaamheden

6.3.1 Permanente verblijfplaatsen

- Voor elke verblijfplaats dienen er 4 alternatieve permanente verblijfplaatsen te worden gerealiseerd. Omdat er 1 verblijfplaats van gewone dwergvleermuis is aangetroffen, worden er in totaal 4 permanente verblijfplaatsen gerealiseerd.
- Het realiseren van de permanente verblijfplaatsen wordt op een van de volgende manieren gedaan (een definitieve keuze is nog niet gemaakt):
 - Het plaatsen van ten minste 4 inbouwkasten voor vleermuizen:
 - Type VMPM1 of vergelijkbaar (zie Afbeelding 8).
 - Kasten worden ingebouwd in de gevel van de nieuwbouw
 - Kasten worden onder de dakrand, op een hoogte van ten minste 3 meter hoogte ingebouwd.
 - De kasten dienen ingebouwd te worden in isolerend/bufferend materiaal (en bijvoorbeeld niet direct achter een metalen/kunststof plaat).
 - Het creëren van een kunstmatige spouw in de kopgevel van de schuur.
 - 1,5 m² per verblijfplaats, dus totaal 6 m² benodigd.
 - Ten minste 4 openingen aanwezig (1 per spouwdeel als er losse verblijfplaatsen worden gerealiseerd). Deze openingen dienen 2,5 bij 4 cm groot te zijn (grootte van 1 stootvoeg).
 - Openingen dienen onder de dakrand, op een hoogte van ten minste 3 meter hoogte te worden gerealiseerd.
 - De kunstmatige spouw dient ten minst 2 cm diep te zijn.
 - De binnenzijde van de spouw en het oppervlak aan de buitenzijde rond de opening dient te gerealiseerd te worden van ruw materiaal (ruwe plaat of gripgaas).
 - Het geschikt maken van de daklaag
 - 1,5 m² per verblijfplaats, dus totaal 6 m² benodigd.
 - Ten minste 4 openingen aanwezig langs de dakranden.
 - Openingen dienen op ten minste 3 meter hoogte te worden gerealiseerd.
 - De ruimte in het dak dient ten minst 2 cm diep te zijn.
- De binnenzijde van de ruimte in het dak, en het oppervlak aan de buitenzijde rond de opening dient te gerealiseerd te worden van ruw materiaal (ruwe plaat of gripgaas).
- De permanente verblijfplaatsen dienen na afronding van de werkzaamheden te allen tijde beschikbaar te zijn, moeten een vrije aanvliegroute hebben en mogen niet verlicht worden.

Een definitieve keuze met betrekking tot de permanente mitigatie van verblijfplaatsen is nog niet gemaakt, maar bestaat uit tenminste voor elke soort uit ten minste één van de voorgestelde maatregelen (er kan ook voor een combinatie van maatregelen worden gekozen). De maatregelen worden in samenspraak tussen de opdrachtgever en de betrokken ecoloog uitgewerkt.

Abbeelding 5. Impressie van het type vleermuiskasten wat mogelijk gebruikt kan worden. Bron: Unitura.nl

6.4 Maatregelen na afronding van de werkzaamheden

- De functionaliteit van de permanente verblijfplaatsen dient over de lange termijn geborgd te worden. Wanneer de functionaliteit verminderd is, dient deze zo spoedig mogelijk hersteld te worden:
 - Wanneer de toegankelijkheid van de verblijfplaatsen verminderd is moeten hinderende objecten te worden verwijderd.
 - Wanneer er verstoring plaats vindt moeten deze bronnen worden verwijderd.
 - Herstel van verblijfplaatsen moet gebeuren op aanwijzing van een deskundig ecooloog.
- De tijdelijke kasten mogen worden na afronding van de werkzaamheden worden verwijderd onder de volgende voorwaarden:
 - De kasten dienen (vrijwillig) verlaten te zijn.
 - Kasten worden buiten de kritische perioden verwijderd: Buiten de periode van winterslaap (1 november – 1 april).
 - De permanente verblijfplaatsen moeten functioneel te zijn
 - De geldende gewenningsperioden voor de desbetreffende soort is in acht genomen voor de permanente verblijfplaatsen (6 maanden in de actieve periode)
 - Tijdelijke voorzieningen worden verwijderd onder begeleiding of op aanwijzing van de ecologisch deskundige.

(bron: "Activiteitenplan gewone dwergvleermuis" door Ecoresult van 26 november 2021)